

**SPRAWOZDANIE
Z PRACY WOJEWÓDZKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
IM. EMILII SUKERTOWEJ-BIEDRAWINY W OLSZTYNIE
ZA ROK 2011**

I. Najważniejsze dokonania:

- kontynuacja remontu budynku przy ul. 1 Maja 5 w ramach projektu **Przebudowa i modernizacja istniejącej struktury zabytkowego budynku przy WBP w Olsztynie dla celów kultury**;
- koordynacja ogólnopolskich projektów na poziomie regionalnym:
 - **Program Rozwoju Bibliotek**,
 - **Biblioteka+**,
 - **Dyskusyjne Kluby Książki**;
- opracowanie **Strategii Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie na lata 2011-2015** i rozpoczęcie jej realizacji;
- organizacja **Konferencji związanej z obchodami 60. rocznicy działalności WBP połączonej z doroczną uroczystością wręczenia „Wawrzynu – Literackiej Nagrody Warmii i Mazur” oraz nagrody dla najlepszych bibliotek publicznych w województwie „Bibliotheca Bona”**;
- intensyfikacja działań proklienckich mających na celu dostosowanie WBP do potrzeb współczesnego użytkownika;
- permanentny lobbying na rzecz rozwoju bibliotek publicznych w województwie.

II. Napotykanne trudności w realizacji zadań w 2011 r.

Utrudnienia powodowało prowadzenie działalności WBP w kilku lokalizacjach, co wynikało z przedłużającego się remontu budynku przy ul. 1 Maja 5. Trudność stanowił także brak bazy szkoleniowo-konferencyjnej przy wzroście zapotrzebowania na szkolenia prowadzone przez instytucję.

III. Realizacja zadań statutowych

Realizacja zadań statutowych przebiegała zgodnie z planem na rok 2011. Podjęcie dodatkowych działań podyktowane zostało aktualnymi potrzebami instytucji oraz placówek terenowych. Decyzje dotyczące pracy WBP konsultowano podczas 7 spotkań Kolegium Doradczego Dyrektora.

Gromadzenie, przechowywanie i opracowywanie zbiorów

W minionym roku zbiory biblioteki zostały wzbogacone o 13 717 (-1303) j. ew., w tym z zakupu o 4569 j.ew. (+833). Na nowe nabytki wydatkowano 164 827,55 (+26 730,55 zł). Średnia cena książki wyniosła 27,79 zł i była wyższa w porównaniu z rokiem ubiegłym o 0,15 zł.

Kolejny już rok, cennym źródłem darów do zbiorów WBP były pozycje pozyskane w ramach umowy o współpracy z Goethe Institut, dzięki czemu przy WBP w Olsztynie działają Biblioteka i Mediateka Języka Niemieckiego. W roku 2011 kolekcja zbiorów niemieckojęzycznych wzbogacona została o 615 j. ew.

W związku z zauważalnym rosnącym zainteresowaniem czytelników zasobami na nowych nośnikach oraz zbiorami nieksiążkowymi, ich zakup do zbiorów w roku 2011 wyniósł 1347 j. ew. co stanowiło prawie 30% wszystkich nowych nabytków w bibliotece. Zapewniono także użytkownikom dostęp do 22 tytułów czasopism elektronicznych.

Stan zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie na dzień 31.12.2011 r. wynosił 310 737 jednostek ewidencyjnych (wzrost o 1813), w tym 129 099 wol. (mniej o 3655) literatury naukowej i popularnonaukowej.

Udostępnianie zbiorów i działalność informacyjno-bibliograficzna

W agendach udostępniania zarejestrowano 8756 czytelników, odnotowano 437 677 odwiedzin (więcej o 128 752 w porównaniu z rokiem 2010). Łącznie na zewnątrz i na miejscu udostępniono 262 684 j.ew. zbiorów (więcej o 10 275), w tym 69 331 jednostek ewidencyjnych zbiorów specjalnych (wzrost o 11 860). W/w wyniki potwierdzają wzrastające zainteresowanie użytkowników materiałami niedrukowanymi (głównie audiowizualnymi i elektronicznymi). Zahamowany w dużym stopniu w 2011 r. spadek wypożyczeń materiałów tradycyjnych, występujący w poprzednich latach, świadczy o lepszym dostosowaniu oferty do potrzeb klientów. W okresie sprawozdawczym bibliotekarze udzielili użytkownikom 38 591 informacji.

W ramach działań proklienckich:

- przygotowano nowy regulamin korzystania z usług WBP w Olsztynie, obejmujący aktualną ofertę biblioteki;
- uruchomiono dla użytkowników usługę zdalnego rezerwowania materiałów bibliotecznych poprzez katalog online na stronie www biblioteki;

- w celu ułatwienia czytelnikom podejmowania decyzji odnośnie przydatności poszczególnych pozycji dla ich potrzeb, wykonywane są i umieszczane w katalogu online skany okładek i spisów treści książek. W ciągu roku zamieszczono 9639 skanów okładek i spisów treści do 3155 książek;
- w celu skrócenia drogi użytkowników do zasobów biblioteki, podjęto inicjatywę „Studenckie pogotowie książkowe”. Wydzielona z ogólnych zbiorów czytelnicy kolekcja nowych podręczników i innych wydawnictw przydatnych w edukacji. Kolekcja jest często aktualizowana, a informacja o aktualnej zawartości publikowana na stronie www WBP oraz profilu facebook’a biblioteki.

Kontynuowano współpracę z bibliotekami w siedzibach miast powiatowych województwa w zakresie budowania opisów do „Bibliografii Warmii i Mazur”.

Na mocy Umowy upoważnienia inkasowanego, zawartej w dniu 21.08.2007 r. pomiędzy WBP w Olsztynie a firmą windykacyjną SAF S.A. nadal odzyskiwane były przetrzymywane przez czytelników zbiory.

Działalność wydawnicza i wymiana wydawnictw

1. „60 stron Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie” – publikacja wydana w formie drukowanej oraz elektronicznej z okazji jubileuszu.
2. „Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski” – wydano w formie elektronicznej nr 1/2 2011 r. oraz rozpoczęto prace nad nr 3/4 2011 r.
3. Biuletyn regionalny PRB – zredagowano 10 numerów elektronicznego newslettera dla województwa warmińsko-mazurskiego. Współpracowano z 36 bibliotekami publicznymi w zakresie pozyskiwania materiałów.
4. Czasopismo kulturalno-literackie „Variat” – wydano 4 numery czasopisma we współpracy z Warmińsko-Mazurskim Stowarzyszeniem „Areszt Sztuki” (w wersji elektronicznej i drukowanej).

Działalność popularyzatorska

W ramach działalności popularyzatorskiej zorganizowano ogółem 145 imprez, w tym 18 o charakterze literackim, 51 wystaw i ekspozycji oraz 44 imprezy edukacyjne.

1. Do najważniejszych wydarzeń kulturalno-społecznych w ubiegłym roku należy zaliczyć:
 - Jubileusz 60-lecia WBP (25.05.2011);
 - WAWRZYN 2010 (25.05.2011);
 - „BIBLIOTHECA BONA” (25.05.2011);
 - Przegląd Wydawnictw Regionalnych „MojeTwojeNasze 2011” (23.09.2011);
 - „Salon Mendelschona – Po co nam pamięć?” – spotkanie we współpracy z Fundacją Borussia (07.06.2011);
 - Spotkanie z Anną Tarnowską autorką książki „Tańce warmińskie i mazurskie” (10.02.2011 r.).
2. Wśród 31 wystaw zaprezentowanych w Galerii Stary Ratusz i Czytelnicy Książek w 2011 r. najistotniejsze były:
 - „Afganistan. Pragnienie życia” Marcina Sudera (wernisaż 7.01.2011);
 - „Downtown Collection” Oiko Petersena (wernisaż 17.03.2011);
 - Świat, poema naiwne Czesława Miłosza (wernisaż 29.04.2011);
 - „Twój Dom – dialog z tradycją” (wernisaż 27.05.2011); główny organizator wystawy: Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
 - „Moje Mazury” Hanny Siudalskiej (wernisaż 24.06.2011);
 - „Zalgiris-600” – ekslibrisy z okazji rocznicy zwycięstwa grunwaldzkiego (wernisaż 06.07.2011); współorganizator wystawy: Związek Dziennikarzy Litwy;
 - „Niecodzienni Kulturalni” Tomasza Grabowskiego (wernisaż 28.10.2011);
 - „Mazury to nie...” (wernisaż 10.11.2011); główny organizator wystawy Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
 - „Prawa Człowieka w obiektywie” (wernisaż 18.11.2011); współorganizator wystawy: Amnesty International.
3. Prowadzono różnorodne formy pracy z różnymi grupami czytelników, w tym skierowane do:
 - dzieci i młodzieży – 55 imprez, zajęć edukacyjnych, lekcji bibliotecznych, w których udział wzięło 1571 osób;
 - seniorów i osób niepełnosprawnych (97 osób).
4. Promowano WBP w Olsztynie i jej działania poprzez media; systematycznie przygotowywano bieżące informacje o poszczególnych działaniach oraz miesięczne kalendaria wydarzeń na strony www: eŚwiatowid, Urzędu Marszałkowskiego; prowadzono prace nad udoskonalaniem serwisu internetowego biblioteki; prowadzono profile WBP na Facebooku i na YouTube; organizowano konferencje prasowe, przygotowywano materiały prasowe, udzielano wywiadów.

5. Systematycznie promowano biblioteki publiczne województwa podczas krajowych i zagranicznych wyjazdów służbowych, upowszechniano ich osiągnięcia, promowano najlepsze biblioteki w województwie poprzez wskazywanie ich jako przykłady dobrych praktyk (np. Biblioteka Elbląska, MBP Ełk, MBP Barczewo, MBP Olsztyn, GBP Gwiżdżyny oraz inne placówki) a także prowadzono permanentne rzecznictwo w sprawie bibliotek publicznych w społeczności lokalnej.

Działalność instrukcyjno-metodyczna i doskonalenie zawodowe bibliotekarzy

Przeszkolono **859 (+260)** osób na **19** spotkaniach szkoleniowych. Zajęcia dla pracowników bibliotek publicznych województwa warmińsko-mazurskiego zrealizowano podczas **25** dni roboczych.

1. Konferencje:

- 2.03.2011 r. – „Co za nami, co przed nami – podsumowanie działalności bibliotek publicznych województwa warmińsko-mazurskiego w 2010 r. oraz wybrane planowane działania na rok 2011”;
 - 25.05.2011 r. – w siedzibie Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – **Konferencja Jubileuszowa z okazji 60-lecia działalności Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie**, podczas której miały miejsce następujące wydarzenia:
 - **wręczenie Literackiej Nagrody Warmii i Mazur „Wawrzyn” za rok 2010** – nagroda pod patronatem honorowym Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Nagrodę główną otrzymał Mariusz Sieniewicz za książkę „Miasto Szklanych Słoni”. Czytelnicy nagrodzili Artura Nichthausera za książkę „Znalezione w biurku”. Nagrodę specjalną za szczególne walory edytorskie i poznawcze otrzymała Pracownia Wydawnicza „ElSet” Elżbieta Skóra za książkę „Setnik bajek Ignacego Krasickiego. W świecie sentencji Księcia Biskupa Warmińskiego”;
 - **wręczenie nagrody dla najlepszych bibliotek publicznych województwa za wzorową działalność w 2010 roku „Bibliotheca Bona 2010”**. Wyróżnione zostały następujące biblioteki: w kategorii bibliotek miejskich – Miejska Biblioteka Publiczna w Iławie, w kategorii bibliotek miejsko-gminnych – Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Węgorzewie, w kategorii bibliotek gminnych – Gminna Biblioteka Publiczna w Lipowcu (gmina Szczytno);
 - **Jubileusz 60-lecia Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie**.
 - 14.06.2011 r. – w Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej; współorganizowana z Urzędem Marszałkowskim i Instytutem Książki „**Konferencja inauguruje program Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek**” w województwie warmińsko-mazurskim.
 - 28.09.2011 r. – **Spotkanie Informacyjne dla uczestników II rundy PRB**;
 - 6.10.2011 r. – „**Konferencja podsumowująca drugą edycję szkoleń dla bibliotekarzy w ramach programu Biblioteka+ dla dyrektorów i kierowników bibliotek publicznych**”.
 - 7.12.2011 r. – w siedzibie Urzędu Wojewódzkiego województwa warmińsko-mazurskiego odbyła się **II Regionalna Konferencja Programu Rozwoju Bibliotek**.
2. Zorganizowano 11 szkoleń zawodowych i specjalistycznych (w tym cykle szkoleniowe) dla bibliotekarzy województwa warmińsko-mazurskiego.
3. Zaktualizowano formularz danych WBP w Olsztynie jako instytucji szkoleniowej prowadzącej działalność w 2012 r. dla potrzeb Wojewódzkiego Urzędu Pracy – instytucji prowadzącej rejestr. Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie wpisana jest do rejestru instytucji szkoleniowych prowadzonego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie pod numerem ewidencyjnym: 2.28/00074/2007.
4. Zrealizowano **155** wyjazdów do **200** bibliotek terenowych i innych instytucji. Były to wyjazdy: instruktażowe, szkoleniowe, związane z pomocą informatyczną, monitorujące realizację projektów oraz okolicznościowe. Dostosowywano je do potrzeb danej placówki, potrzeb WBP i wymogów wynikających z umów z partnerami.
5. W ramach rozwijania współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego oraz sprawowania nadzoru merytorycznego w zakresie realizacji zadań przez powiatowe i gminne biblioteki publiczne województwa:
- prowadzono hospitacje i kontrole, w tym monitoring szkoleń specjalistycznych prowadzonych przez CAL oraz wizyty monitorujące w bibliotekach biorących udział w PRB;
 - w trakcie wizyt monitorujących biblioteki biorące udział w PRB, w większości przypadków, odbywały się spotkania z władzami lokalnymi;
 - zapraszano władze lokalne na konferencje i wydarzenia związane z podejmowanymi inicjatywami m.in. na konferencję jubileuszową WBP połączoną z wręczeniem nagrody „Bibliotheca Bona” dla wyróżniających się bibliotek, II Regionalną Konferencję Programu Rozwoju Bibliotek, „Konferencję inauguruje program Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek” oraz Szkolenie dla bibliotekarzy i urzędników z miast i gmin do 15 tys. mieszkańców dotyczące regulaminu i wypełniania wniosków w ramach Programu Biblioteka+. Infrastruktura bibliotek;

- wydawano opinie prawne, merytoryczne oraz konsultowano rozwiązania organizacyjne sieci bibliotek publicznych w województwie (8 interwencji);
- podejmowano prace koncepcyjne mające na celu wypracowanie rozwiązań modernizujących współpracę z bibliotekami terenowymi i ich organizatorami w zakresie rozwoju sieci bibliotek i ich funkcji.
- przygotowano ok. 600 pism do instytucji, w tym listy gratulacyjne do nowo wybranych posłów i senatorów z województwa warmińsko-mazurskiego, zaproszenia do wójtów i burmistrzów na konferencję regionalną PRB, oraz do innych instytucji z okazji ważnych rocznic;
- udzielano pomocy informatycznej; prowadzono konserwację i obsługę sprzętu oraz oprogramowania; udzielano pomocy informatycznej bibliotekom z terenu województwa (49 wyjazdów do 54 bibliotek; 140 razy udzielono pomocy zdalnie); przeprowadzono szkolenia informatyczne bibliotekarzy; wdrażano w województwie program MAK+ oraz prowadzono instalację i konfigurację programu MAK; udzielano pomocy i informacji przy zakupie sprzętu i oprogramowania oraz w zakresie automatyzacji czynności bibliotecznych i rozbudowy sieci komputerowej.

Oceny, badania, sprawozdania, udzielanie informacji o działalności własnej i sieci bibliotek – przygotowywano w zależności od potrzeb.

Na potrzeby własne przeprowadzono ankiety: badającą poziom satysfakcji użytkowników WBP oraz badającą potrzeby użytkowników Czytelni Czasopism WBP; opracowano formularz ankiety dotyczącej potrzeb szkoleniowych bibliotekarzy z terenu województwa warmińsko-mazurskiego.

Inicjatywy służące unowocześnianiu bibliotek i inne działania projektowe realizowane z udziałem środków pozabudżetowych w WBP w Olsztynie (szersza informacja www.wbp.olsztyn.pl/programy).

O zasięgu międzynarodowym

1. Biblioteki w społeczeństwie wiedzy – strategię dla przyszłości;
2. Biblioteka Niemiecka i Mediateka Języka Niemieckiego;
3. america@your library – Ameryka w Twojej bibliotece;
4. „Informacja dla obywateli – cybernawigatorzy w bibliotekach” (Information for the people).
5. Rozbudowa WBP w Olsztynie jako centrum współpracy transgranicznej o zasięgu regionalnym.

Ogólnopolskie:

1. Program Rozwoju Bibliotek;
2. Biblioteka+;
3. Dyskusyjne Kluby Książki;
4. Zakup nowości wydawniczych w ramach Programu Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek”;
5. Konkurs: Krótki film o Miłoszu;
6. Rozegraj Unię – debaty o Prezydencji w bibliotekach publicznych;

O zasięgu regionalnym, lokalnym:

1. BIL – Baza Informacji Lokalnej;
2. Wirtualna Powiatowa Biblioteka;
3. Leksykon Kultury Warmii i Mazur;
4. Przegląd Wydawnictw Regionalnych ph.: „MojeTwojeNasze”;
5. Przebudowa i modernizacja istniejącej struktury zabytkowego budynku przy WBP w Olsztynie dla celów kultury;
6. Rozbudowa infrastruktury szerokopasmowego dostępu do Internetu i sieci PIAP-ów w województwie warmińsko-mazurskim VARIART – redagowano i wydawano regionalny periodyk kulturalny;
7. Czesław Miłosz – nie ma Go już, ale ciągle jest Obecny;
8. Bookriders – cykl audycji telewizyjnych z Warmii i Mazur.